

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»
№ 1 від 23.01.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
№ 8 від 26.01.2026

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти

**НУШ 7-9. ЦИФРОВИЙ ФОРСАЖ:
ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Харків – 2026

Розробник: Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (Василенко Юлія Миколаївна, старший викладач секції «Нова українська школа» кафедри методики дошкільної та початкової освіти комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»)

Напрямок підвищення кваліфікації: цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН від 12.10.2022 р. № 904)

Термін дії програми: з 01.01.2026 до 31.12.2028 року

Рецензенти:

Каплун Світлана, кандидат педагогічних наук, професор кафедри сучасних методик навчання (секція природничо-математичних дисциплін) Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти».

Світобаченко Олена, учитель інформатики Комунального закладу «Харківський ліцей № 72 Харківської міської ради».

© Харківська академія неперервної освіти
Василенко Ю.М.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми. Цифрова трансформація всіх сфер суспільного життя і освіти зокрема, змінює умови професійної діяльності педагогів. Також воєнні дії на території України зумовили нові виклики: руйнування закладів освіти, вимушено переселені діти та педагоги, які навчаються і працюють у нових для себе умовах, неможливість провадження освітнього процесу для окремих дітей та цілих вікових груп через повітряні тривоги, бойові дії та інші причини.

Реалізація освітньої діяльності за умов переважно дистанційного навчання вимагає постійного розвитку та вдосконалення педагогом власної цифрової компетентності. Ефективна та якісна організація освітнього процесу наразі неможлива без використання цифрових сервісів. Педагог повинен вміти використовувати їх потенціал та функціональні можливості для досягнення результатів, які постають перед сучасною школою.

Актуальність розроблення та впровадження освітньої програми «НУШ 7-9. Цифровий форсаж: перезавантаження педагогічної практики» зумовлена необхідністю оперативно реагувати на швидкість цифрової трансформації освіти, стрімкий розвиток ІТ-галузі та зміни організації навчального процесу.

Програму розроблено з урахуванням законів України: «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; **постанов Кабінету Міністрів України:** «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» (від 14 грудня 2016 року № 988-р), «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (від 21 серпня 2019 року № 800), «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (від 30 вересня 2020 року № 898), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти та науки України від 29.08.2024 № 1225) та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти (базова середня освіта, 7-9 класи).

Обсяг (тривалість): 15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС, з них: 2 год (13 %) – інтерактивні лекції; 12 год (80 %) – практико-орієнтовані види роботи (практикуми, майстер-класи, тренінги, що передбачають опанування цифровими технологіями); 1 год (7 %) – контрольні заходи.

Особливості реалізації програми.

Тривалість програми – інтенсивна (до 2 тижнів).

Освітній процес курсів підвищення кваліфікації спрямований, перш за все, на поглиблення та вдосконалення практичних навичок щодо використання різних цифрових сервісів в освітній практиці педагогів.

Під час занять передбачене активне використання сучасних цифрових ресурсів для створення інтерактивних дошок, плакатів, ментальних карт, презентацій та ін. Педагогам надаватимуться детальні покрокові алгоритми створення контенту в даних сервісах та рекомендації щодо їх використання в освітньому процесі.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників шляхом удосконалення їхньої цифрової компетентності, опанування сучасними цифровими інструментами та технологіями для ефективної організації освітнього процесу в умовах Нової української школи та реалізації Державного стандарту базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- актуалізувати знання щодо правил безпечного та відповідального використання цифрових ресурсів у навчальному процесі;
- розвинути вміння добирати цифрові освітні ресурси з предметів, оцінювати ефективність їх використання для досягнення навчальних цілей;
- ознайомити з функціональними можливостями сучасних цифрових сервісів для візуалізації контенту, створення інтерактивних завдань та організації спільної роботи;
- удосконалити вміння використовувати цифрові інструменти (ментальні карти, інфографіку, віртуальні дошки, робочі аркуші та ін.) для підвищення наочності та ефективності навчання;
- забезпечити набуття практичного досвіду щодо створення та впровадження цифрового кейсу уроку.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться.

Розвиток і вдосконалення набутих та формування нових компетентностей відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 року № 1225, у межах професійної діяльності або галузі знань:

- інформаційно-цифрова.

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухачі:

- поглиблюють знання з питань безпечної роботи з цифровими сервісами в освітньому середовищі;
- здійснюватимуть добір цифрових ресурсів до уроку та оцінюватимуть ефективність їх використання в освітньому процесі;

- створюватимуть засобами цифрових інструментів інтерактивний навчальний контент;
- організовуватимуть співпрацю учасників освітнього процесу в цифровому середовищі;
- застосовуватимуть цифрові сервіси для проведення оцінювання;
- аналізуватимуть доцільність вибору конкретного цифрового інструмента залежно від навчальної мети.
- створюватимуть цілісний цифровий кейс уроку, що містить візуальний контент, практичні завдання, засоби оцінювання.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Поточне (формувальне) оцінювання: обговорення (само- та взаємооцінювання) представлених педагогами цифрових кейсів для уроку, виконання практичних вправ.

Підсумкове оцінювання здійснюється наприкінці курсів у вигляді підсумкового тестування за темами освітньої програми, що дає можливість оцінити рівень засвоєння знань, умінь слухачів та спрямоване на визначення рівня сформованості компетентностей.

Тестові завдання відповідають меті, завданням й очікуваним результатам програми, розроблені відповідно до засад компетентнісного підходу та орієнтовані на оцінювання здатності застосовувати здобуті знання на практиці.

Підсумковий тест створюється за допомогою цифрових інструментів та складається з 15 завдань.

I рівень: 10 завдань з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань наведено чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо слухач вибрав і позначив правильну відповідь (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

II рівень: 3 завдання з вибором декількох правильних відповідей. До кожного із завдань наведено чотири-п'ять варіантів відповіді, з яких декілька правильних (максимально 2 бали за 1 завдання).

III рівень: 1 завдання відкритого типу з короткою відповіддю. Завдання вважається виконаним, якщо відповідь (числова або слово / коротка фраза) чітко сформульована, правильна – 3 бали, якщо відповідь неправильна / немає відповіді – 0 балів.

1 завдання на відповідність (встановлення логічних пар); 1 бал за кожен правильно встановлену логічну пару, максимальна кількість балів за питання – 3 бали.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання підсумкового тесту, – 22 бали. Прохідний бал – 15 (70%). Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації. За умови успішного засвоєння навчальної програми курсів підвищення кваліфікації «НУШ 7-9. Цифровий форсаж: перезавантаження педагогічної практики» слухачі одержують сертифікат про підвищення кваліфікації обсягом 15 год (0,5 кредити ЄКТС)

Вартість: 550 гривень

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні практичні заняття та підсумкові заходи.

Особливістю занять є занурення в процес опанування конкретними цифровими сервісами та ресурсами, детальне ознайомлення з їх інтерфейсом та функціональними можливостями, покрокові алгоритми створення цифрового продукту.

Під час занять аналізуються особливості використання кожного сервісу в конкретних умовах навчального процесу. Також передбачено обмін досвідом та обговорення особливостей підбору ефективних та доцільних цифрових інструментів для створення цифрового кейсу для уроків з різних предметів.

Підсумкові заходи передбачають виконання тестових завдань з використанням цифрових застосунків та / або презентацію індивідуальних цифрових кейсів.

Зміст програми складається з 2 модулів та 7 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 22 бали. Прохідний бал — 15 балів (70 % правильних відповідей). Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 год, з них: 2 год — лекційні заняття, 12 год — практична робота, 1 год — контрольні заходи.

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Цифрові технології педагогічної діяльності					
1.1. Сучасна презентація до заняття за допомогою онлайн-сервісів		2			2

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
1.2. Візуалізуємо навчальний контент за допомогою інтерактивних плакатів		1			1
1.3. Віртуальна дошка як простір для співпраці		2			2
1.4. Візуалізація складного: інфографіка та ментальні карти		1			1
1.5. Конструктори інтерактивних робочих аркушів		2			2
1.6. Інтерактивні вправи: мотивуємо до навчання		2			2
1.7. Кібергігієна: правила безпеки в цифровому середовищі	2				2
Разом за модулем	2	10			12
МОДУЛЬ 2. Організаційно-рефлексивний					
2.1. Організаційне заняття		1			1
2.2. Рефлексивне заняття «Презентація власного цифрового кейса для уроку»		1			1
Разом за модулем		2			2
Підсумкові заходи: підсумкове тестування				1	1
Усього:	2	12		1	15

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Цифрові технології педагогічної діяльності

Тема 1.1. Сучасна презентація до заняття за допомогою онлайн-сервісів

Популярні програми для створення мультимедійних презентацій: огляд та основні можливості Prezi, Sway, Power Point Online, Google Slides.

Дидактичні особливості та вимоги до навчальної презентації.

Платформа графічного дизайну Canva та її можливості для створення онлайн-презентації. Особливості роботи в Canva: початок роботи, вибір дизайну презентації, пошук шаблонів та графічних елементів. Додавання стандартної та створення оригінальної анімації. Можливості додатків. Інтерактивні вправи за допомогою ШІ Canva.

Практична робота: створення онлайн-презентації з використанням анімації, відео, інтерактивних вправ.

Тема 1.2. Візуалізуємо навчальний контент за допомогою інтерактивних плакатів

Сутність та основні можливості інтерактивних плакатів у навчальному процесі. Популярні сервіси для створення інтерактивних плакатів; Genially, Canvastera, ThingLink, Canvastera.

Особливості сервісу Canvastera: вміст панелі інструментів, рекомендації щодо додавання інтерактивних елементів через посилання та вбудовування; робота з аудіо- та відеозаписами. Ознайомлення з різними форматами плакатів Canvastera.

Можливості потужної платформи Genially для створення інтерактивних плакатів: використання шаблонів, міток, додавання інтерактивних вправ тощо.

Практична робота: створення інтерактивного плакату до уроку на ресурсі Canvastera.

Тема 1.3. Віртуальна дошка як простір для співпраці

Порівняння функціональних можливостей популярних онлайн-дошок на прикладі Padlet, Miro, Lucid, Tldraw, Canva та ін. Особливості роботи з різними типами контенту (текст, медіа, стікери, покликання тощо). Онлайн-дошки як середовище зберігання навчального матеріалу.

Використання різних шаблонів дошок Padlet на уроках для організації спільної роботи. Алгоритми організації групових дискусій, «мозкових штурмів» та спільного створення практичних кейсів.

Налаштування доступу та безпека: правила етичної та безпечної поведінки в спільному цифровому просторі, модерація контенту та захист авторського права.

Використання можливостей штучного інтелекту дошки Padlet: створення опитувань, інтерактивних вправ, плану року, генерація ідей для заняття

Практична робота: створення шаблону для групової роботи учнів: розробка структури дошки для конкретного етапу уроку (наприклад, актуалізація знань або рефлексія) в сервісі Padlet.

Тема 1.4. Візуалізація складного: інфографіка та ментальні карти

Технології візуального структурування інформації як засіб підвищення ефективності навчання та розвитку критичного мислення учнів. Перетворення великих обсягів складних даних у наочні логічні структури за допомогою сучасних цифрових інструментів.

Поняття інфографіки як синтезу даних, дизайну та аналітики. Види інфографіки (статична, інтерактивна, відеоінфографіка). Огляд функціональних можливостей онлайн-сервісів для створення інфографіки: Canva, Easel.ly, Piktochart.

Практична робота: створення інфографіки для дітей з тематики «Безпечний інтернет» в сервісах на вибір педагога та порівняння результатів.

Ментальні карти як інструмент структурування інформації. Використання карт знань для генерації ідей, планування проєктів та систематизації навчального матеріалу. Огляд функціоналу цифрового інструментарію для створення ментальних карт: Canva, Miro, Mindomo.

Практична робота: створення ментальної карти в сервісі Mindomo з розміщенням на ній інформації різного типу.

Тема 1.5. Конструктори інтерактивних робочих аркушів

Цифровий робочий аркуш як сучасний інструмент інтерактивної взаємодії та оцінювання. Огляд функціональних можливостей популярних онлайн-платформ для створення аркушів (на прикладі LiveWorksheets, Wizer.me, Canva).

Сервіс Wizer.me як засіб організації формульованого оцінювання. Основні дидактичні можливості сервісу. Формати інтерактивних завдань: послідовність, відповідність, вибір однієї або декількох правильних відповідей, відкриті завдання, теги до частин зображення, відеозапитання тощо.

Алгоритм створення цифрового аркуша із у сервісі Wizer.me. Особливості роботи з текстом, відео, зображеннями, завданнями різних форматів.

Оцінювання та зворотний зв'язок. Відстеження результатів роботи учнів. Завдання з автоматичною перевіркою, надання миттєвого зворотного зв'язку учням.

Практична робота: розробка цифрового робочого аркуша до уроку з використанням заготовок у форматі pdf-файла.

Тема 1.6. Інтерактивні вправи: мотивуємо до навчання

Популярні сервіси для створення інтерактивного освітнього контенту для заняття Kahoot, LearningApps, WordWall, Educaplay: основні функції та

можливості. Основні типи інтерактивних завдань, які можна створити засобами цифрових сервісів.

Особливості ресурсу WordWall: формати завдань для безкоштовного використання, алгоритм створення інтерактивної вправи. Можливості використання вправ із загальнодоступної бібліотеки.

Створення інтерактивної навчальної вправи у сервісі Edugarlay. Особливості роботи з ресурсом, використовуючи вбудовані інструменти штучного інтелекту. Створення челенжів, відслідковування результатів учнів.

Підбір цифрового сервісу для створення навчального контенту. Ефективне використання інтерактивних вправ на різних етапах уроку, креативна інтеграція в освітній процес.

Практична робота: створення вправи в сервісі Edugarlay засобами ШІ.

1.7. Кібергігієна: правила безпеки в цифровому середовищі

Кібербезпека в умовах інформаційної війни. Розуміння загроз кібербезпеці в контексті інформаційної війни. Загрози кібербезпеці: кібершпигунство, кібертероризм, кібершантаж. Кібербулінг. Проблема кібербулінгу і його типи. Поняття та завдання кібергігієни. Безпека в кіберпросторі. Культура безпеки в інтернеті.

Захист персональних даних. Захист своїх даних та пристроїв від кібератак. Базові правила безпеки для дитини шкільного віку. Безпечне та відповідальне використання цифрових сервісів в освітньому процесі.

МОДУЛЬ 2. Організаційно-рефлексивний

Тема 2.1. Організаційне заняття

Реєстрація слухачів. Ознайомлення слухачів з організацією, змістом та умовами проведення навчальних занять курсів підвищення кваліфікації. Надання рекомендацій щодо активного навчання, а також підготовки до проведення підсумкового тестування.

Практична робота: проведення вхідного опитування слухачів щодо власного досвіду використання цифрових сервісів в педагогічній практиці.

Тема 2.2. Рефлексивне заняття «Презентація власного цифрового кейса для уроку»

Презентація педагогами власного цифрового кейса для уроку. Обговорення (само- та взаємооцінювання) представлених кейсів, надання рекомендацій щодо вибору доцільних цифрових інструментів для уроку та їх ефективного впровадження.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичні завдання зазначені у відповідних темах за навчально-тематичним планом.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII.
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX.
3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2019 р. № 800.
4. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904.
5. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» / наказ МОН України від 29. 08.2024 № 1225. – URL: <https://mon.gov.ua/news/informatsiine-povidomlennia>
6. Рамка цифрової компетентності громадян України. – URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/7451-ramka_cifrovoi_kompetentnosti.pdf

Основна література

1. Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development. – Paris : UNESCO Publishing, 2021. – 122 p.
2. European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age. – Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. – 44 p.
3. Fullan M. A Rich Seam: How New Pedagogies Find Deep Learning / M. Fullan, M. Langworthy. – London : Pearson, 2014. – 59 p.
4. Биков В. Ю. Теоретико-методологічні засади створення і розвитку комп'ютерно орієнтованого освітнього середовища / В. Ю. Биков. – Київ : ППО НАПН України, 2019. – 284 с.
5. Гриньова М. В. Цифровізація освіти: проблеми і перспективи / М. В. Гриньова, І. М. Сухих // Освітній простір України. – 2021. – № 24(3). – С. 11–17.
6. Єршова О. О. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти / О. О. Єршова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2022. – № 88(2). – С. 45–55.
7. Морзе Н. В. Цифрова грамотність вчителя Нової української школи / Н. В. Морзе, В. В. Вембер. – Київ : Університет менеджменту освіти, 2020. – 112 с.

Додаткова література

1. Інформаційно-цифрові технології у педагогічних дослідженнях: методичний посібник / Спірін О. М., Іванова С. М., Вакалюк Т.А., Дем'яненко В. М., Кільченко А. В., Лабжинський Ю. А., Мінтій І.С., Новицька Т. Л., Олексюк В.П., Ткаченко В. А., Тукало С.М., Франчук Н.П., Шимон О.М., Шиненко М. А., Яськова Н. В. / за наук. ред. проф. О. М. Спіріна. Київ: ЩО НАПН України, 2023. 190 с.
2. Цифрові інструменти розвитку інформаційної грамотності та критичного мислення учнів: збірник матеріалів вебінару в рамках П'ятнадцятої міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» 26 жовтня 2023 року (Київ, 26 жовтня 2023 р.) / за заг.ред. О.В. Овчарук, М.В. Мар'єнко. Київ: ЩО НАПН України, 2023. 43 с.